

《托拉·奥尔》·帕拉沙 BEREISHIS · 玛玛尔 7

ויאמר ה' אלקים הן האדם היה כאחד ממנו...

“ (Havayah) 与 אלקים (Elokim) הוי'
说：看哪，人已变得如我们中的一位。”

在上方，认识邪恶并无害处，因为那里的认识是环绕性的，能使邪恶保持分离；但对人而言，他的认识是内在的，因此认识邪恶意味着与邪恶混杂在一起。正因如此，**ה'**禁止人吃知识树的果子；人在与邪恶混杂之后，**ה'**又使他不能获得永生，并让他通过奋斗来精炼世界，而不是单凭纯粹的光。

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/bereishis/7/

核心理想

在上方，认识邪恶并无害处，因为那里的认识是环绕性的，能使邪恶保持分离；但对人而言，他的认识是内在的，因此认识邪恶意味着与邪恶混杂在一起。正因如此，**ה'** 禁止人吃知识树的果子；人在与邪恶混杂之后，**ה'** 又使他不能获得永生，并让他通过奋斗来精炼世界，而不是单凭纯粹的光。

每一节依次为：希伯来文、译文，以及金线下方的简短解释。希伯来文中的小号数字是文末注释的编号。

玛玛尔概要

这篇 **maamar** 探讨：为什么知识树“开启了他们的眼睛”，为什么 **ה'** 阻止人接近生命树，以及蛇怎么会知道吃了果子会带来什么结果。答案在于环绕性知识 (**מקיף**, makif) 与内在知识 (**פנימי**, pnimi) 的区别。在上方，善与恶只以环绕的方式被认识，因此邪恶仍保持分离；这就像乳香虽使其他香料获得生命，却不与它们混合。人是内在的存在：他所认识的一切都会成为自身的一部分，因此认识邪恶就意味着与邪恶混杂在一起；由此，善恶之间漫长的争战便在每一代中开始。**ה'** 原本希望人完全保持圣洁，并通过降下如此强盛的光来精炼世界，使堕落的火花自行被吸收，就像烛火面对火炬一般。犯罪之后，若让人获得源自冠冕 (**כתר**, Keser) 的生命树之永生——冠冕位于分别之上——他里面的邪恶也会永远存在。因此，人被派去“耕种土地”，通过劳作、祈祷以及智慧 (**חכמה**, Chochmah) 分辨的力量来精炼土地。蛇本身根植于知识树，因此明白这一切，并对夏娃 (**חווה**) 说了一句狡猾而真实的话。

提纲

- 1 提出问题** ¶1-2

为什么知识树开启了他们的眼睛？为什么要阻止人接近生命树？蛇又是怎么知道的？答案从这里开始：在上方，善与恶虽被认识，却不会混杂。
- 2 环绕性知识与内在知识** ¶3-4

上方的知识是环绕性的，使邪恶保持分离（王宫中的蜘蛛、哈夫达拉仪式 (**הבדלה**, Havdalah)、乳香)；知识树代表内在的知识，在那里善与恶真正混杂在一起。
- 3 人的内在本性与善恶之战** ¶5-7

人会吸收自己所认识的一切，因此认识邪恶使他与邪恶混杂，造成世世代代此消彼长的争斗；从字面层面说，这也就是对欲望的认识。
- 4 为何要阻止人接近生命树** ¶8-9

生命树根植于破碎之前的冠冕层面；若人得到生命树的生命，他里面的邪恶也会永远存在。相反，必须通过智慧及其严厉力量 (**גבורות**) 来分离善恶，直到死亡永远被吞灭。

5 被逐出园与精炼的工作

¶10-11

诵念香料止住了瘟疫，却没有除去罪责；人被派去耕种土地、精炼火花。起初，人本会通过248条积极诫命的光将火花吸收，就像烛火面对火炬一般。

6 以光精炼与以争战精炼

¶12

在圣殿时期，以及犯罪之前的亚当，火花会自行被吸引进来；犯罪之后，则必须通过劳作和祈祷来争取，“祈祷的时刻就是争战的时刻”。

7 蛇如何知晓

¶13

蛇根植于知识树，明白禁令；为了不被吸收到亚当的光中，它用一句狡猾的真话把人引入争战。

8 补遗：亚当进入不洁之室；犹太的下行

¶14

据阿里扎尔（האריז"ל）所述，亚当仅仅同意去看一眼不洁之室便跌倒；据梅泽里奇的玛吉德（המגיד ממעזריטש）之子拉比亚伯拉罕（אברהם）所述，犹太（יהודה）“转向一旁”，进入外壳（קליפות, kelipos）的领域以提升火花。

核心概念

环绕性与内在性（makif 与 pnimi） מקיף ופנימי

环绕性的知识或光从上方作用于某物，却不进入其中，因此仍与之分离；内在的知识则被吸收，成为认识者的一部分。这是这篇 maamar 解释为何认识邪恶会伤害人、却不会伤害更高层面的关键。

善恶知识树 עץ הדעת טוב ורע

这是混杂的层面，善与恶彼此牵连、融为一体；它源自器皿的破碎。

精炼（בירורים, beirurim） בירורים

将神圣火花从其被困于其中的邪恶里分离出来并予以提升的工作；这是人犯罪之后的任务，通过劳作、饮食、祈祷和诫命来完成。

烛火面对火炬 כנר בפני האבוקה

这是借光精炼的比喻：当足够强盛的圣洁显现时，堕落的火花会自行被吸收，无须争战。

智慧被称为审判 חכמה נקראת דין

因为“通过智慧，它们得以精炼”；智慧包含严厉力量，能将善与恶分离。冠冕则是纯粹的慈悲，不作分别。

神圣火花 נצוצי קדושה

堕入邪恶领域并维系其存在的神圣生命力；当它被抽离并提升时，外壳（קליפה, kelipah）便不再存在。

第1节 · 11-2

提出问题

1 ויאמר ה' אלקים הן האדם^{1,2} היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו כו'. י"ל [יש לומר] א'

מהו שע"י עה"ד [עץ הדעת] נפקחו עיניהם להיות כאלקים יודעי טו"ר [טוב ורע].³

“אלקים (Elokim) (Havayah) ה'”说：看哪，人已变得像我们中的一位，能知善恶；如今，恐怕他伸手……”可以提出一个问题：首先，所谓藉着知善恶树，他们的眼睛就开了，成为像 אלקים 一样能知善恶，这是什么意思？

这篇讲章 (מאמר, maamar) 以亚当 (אדם) 和夏娃 (חוה) 吃了知善恶树上的果子之后，ה' 所说的话开篇。第一个问题是：为什么吃下一枚果子会“开他们的眼睛”，使他们“像 ה' 一样，能知善恶”？这种认识是什么，又为什么会由吃而来？

וגם מ"ש ה' אלקים ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם ומה איכפת לו בזה הרי מה שצוה אותו שלא לאכול הוא ג"כ כדי שלא ימות.

此外，[还要理解] ה' (Havayah) אלקים 说的这句话：“如今，恐怕他伸手，也取生命树上的果子吃，就永远活着”——这为何会令祂在意？毕竟，祂命令他不要吃，也是为了使他不死。

第二个问题是：随后，ה' 把人逐出，好使他不吃生命树上的果子，不致永远活着。然而，ה' 最初禁止人吃那果子，本也是为了使人活着（“你吃它的那一天就会死”）；既然如此，为何此时 ה' 还要担心阻止他永远活着？

2 ועוד והוא העיקר מאין ידע הנחש מזה אשר ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם⁴ שלפי האמת כן הוא.

此外，而且这是主要的[问题]：蛇从哪里得知这件事——“你们吃它的日子，眼睛就会睁开”——而事实上确实如此？

主要的问题是：蛇告诉夏娃 (חוה)，吃了果子会使他们的眼睛睁开；本篇讲章 (מאמר, maamar) 将说明，这话实际上是真的。蛇怎么会知道 ה' 没有告诉人的事呢？

ואם אדם ששמע הצווי מהקב"ה לא הכיר בזה רק כפשוטו שאמר לו ה' אלהים כי ביום אכלך ממנו מות תמות⁵ והנחש לא נזכר כלל ששמע הצווי הזה

如果亚当从 קב"ה (Kudsha Brich Hu，意为「圣者，愿祂受颂赞」) 那里听到了命令，却只按字面理解其中之意——即 אלקים (Elokim) (Havayah) הוי' 对他说：“因为你吃它的日子，你必定要死”——而经文根本没有提到蛇曾听见这项命令；

亚当直接从 ה' 听到了命令，却只按字面理解为死亡的警告；那么，蛇怎么会知道得更多呢？经文根本没有说蛇听过这项命令。

וגם אם שמע כשנצטווה אדם מאין היה בו בינה יתירה להבין דבר מתוך דבר יותר מהאדם עצמו. אם לא שנאמר שגבוה הוא מהאדם וכ"ז [וכל זה] פלאי.⁶

即使蛇在亚当受命时听见了这番话，它又从哪里有额外的理解力，能比亚当本人更善于由一事推知另一事呢？除非我们说它高于人——而这一切都令人惊异。

即使蛇听到了命令，它怎么能比亚当本人从中推知更多呢？这就意味着蛇高于人；然而这令人惊异，因为人是受造界的冠冕。

הנה תחלה יתבאר מ"ש האדם היה כאחד ממנו לדעת טו"ר [טוב ורע]⁷ שהוא מאמר ה' להמלאכים ומשמע שלמעלה יודעים את הטוב ואת הרע גם שניהם.

现在，首先让我们解释这句话：“人已经像我们中的一个，知道善与恶了。”这是 ה'对天使们说的话；这句话暗示，在上方也知道善与恶，二者都知道。

阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）首先从“像我们中的一个”这句话开始回答。ה'是在对天使们——较高的存在——说话；这句话暗示，他们这些“在上方的”也知道善与恶。

אבל מ"מ אינן מעורבים זה בזה כי גלוי וידוע שזה טוב וזה רע ומובדל הרע מן הטוב אע"פ [אף על פי] שידוע שם הטו"ר [הטוב ורע].

然而，它们并没有彼此混杂，因为那里显明而可知：这是善，那是恶；恶与善彼此分开，尽管在那里善与恶都为人所知。

然而，在上方，知道恶并不意味着与恶混杂：善与恶各自被清楚地辨认出来，恶仍与善分离。

משא"כ בחי' עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] היינו בחי' תערובת הטוב עם⁸ רע שהרע יונק מהטוב והטוב מהרע והיו לאחדים.

但善恶知识树这一层面并非如此；它指的是善与恶混合的层面：恶从善汲取滋养，善也从恶汲取滋养，于是二者合而为一。

知识树所代表的是另一种认知：善与恶彼此混杂，各自从对方汲取滋养，直到融合为一。这正是人通过吃果子而摄入的状态。

环绕性知识与内在知识

3 וצ"ל דהרי פי' עץ הדעת טוב ורע היינו לשון ידיעה וא"כ למה נעשה תערוכת טו"ר [טוב ורע] מחמת

הדעת בטו"ר [בטוב ורע] הלא למעלה ג"כ ידוע הטו"ר [הטוב ורע].

现在这里需要[解释]: 因为“善恶知识树”中的“知识”，意指认知；若是如此，为什么善恶的认知会导致善恶混杂呢？在上面也同样知道善与恶啊！

这里有一个疑问：“知识树”意指认知。若认知善恶会使善恶混杂，那么在上面，善与恶同样是已知的，为什么不会因此造成混杂呢？

אך ההפרש בזה הוא ענין ההפרש בין מקיף לפנימי כי בחי' ידיעת הטו"ר [הטוב ורע] שלמעלה היא בבחי'

מקיף בלבד

不过，这里的区别，在于环绕层面（מקיף, makif）与内在层面（פנימי, pnimi）之间的区别；因为在上，对善恶的认知只属于环绕层面。

答案在于环绕层面与内在层面的区别。以环绕的方式认识某物，是从外部、从上方把握它，而不将它吸纳进来；以内在的方式认识某物，则是将它纳入自身。在上，对善恶的认知只是环绕性的。

ולכן יכול להיות הבדלה בין טוב לרע שידע את הרע ולא יחליפנו ולא ימירנו⁹ בטוב ח"ו [חס ושלום].

因此，善与恶可以彼此分开：他知道恶，却不会把它换掉，也不会以善来替代它，万不可如此。

因为这种认知只是环绕性的，所以在上，善与恶仍彼此分明：恶可以为祂所知，却不会与善混淆。这种措辞借用了《托拉》中关于不可互换奉献牲畜的律法：不可把好的换成坏的，也不可把坏的换成好的。

כענין שממית בידים תתפש¹⁰ והיא בהיכלי מלך שאע"פ [שאף על פי] שהיא בהיכלי מלך אבל יודע הוא

ומכירה ששממית היא.

正如经文所说：“蜘蛛用手可以捉住，却在君王的宫殿里。”尽管蜘蛛在君王的宫殿里，君王却知道并认出它是一只蜘蛛。

君王宫殿里的蜘蛛这一经文说明：即使宫殿里也会有蜘蛛，看见它的人仍知道它不过是一只蜘蛛。同处一地，并不会使它的身份变得模糊。

4 ויש הבדלה בין טוב לרע כמאמר המבדיל בין קודש לחול.¹¹ והיינו מצד שידוע טו"ר [טוב ורע] בבחינת

מקיף עליהם ולכן אינם מתערבים יחד.

善与恶之间有分别，正如那句话[所说]：“使圣与俗有别。”这就是说，因为祂以环绕它们的方式认识善与恶，所以二者不会混杂在一起。

上方善恶之间的分别，类似于Havdalah分别礼（הבדלה, Havdalah）的祝福“使圣与俗有别”。由于祂对它们的认识从上方环绕它们，它们便保持彼此有别。

וכענין בחינת לבונה זכה¹² שבי"א סממני הקטורת שהעשרה סממנים הם י' נצוצי קדושה המובלעים בקליפות והי"א היא לבונה היא בחינת מקיף עליהם ואינה מתלבשת בפנימיותם.¹³

这类似于香料中纯洁乳香这一层面：香料中的十味是十个神圣火花，被吞没在外壳（קליפות, kelipos）之中；第十一味乳香，则代表环绕它们、并不进入其内在的层面。

第二个例证是圣殿的香有十一味香料。前十味比作神圣火花，被吞没在外壳之中；第十一味乳香，则象征一种环绕它们、却不进入其内在的光。

(ולבונה היא ג"כ חיות להם אבל לפי שהחיות הזה שהיא מחיה אותם הוא רק ע"י שהיא בבחי' מקיף בלבד עליהם ע"כ אינה מתערבת עמם כלל וכולה טוב).

（乳香也给它们生命力（חיות, chayus）；但由于它使它们活着的这种生命力，只是借由它单纯地环绕它们而发挥作用，因此它完全不与它们混合，而全然是善。）

乳香也给它们生命力；然而，因为它只是从外部、以环绕之光的方式使它们活着，所以它从不与它们混合，并始终全然是善。

והנה המקיף הוא גם דוחה את החיצונים כנראה בציור האילן¹⁴ שבפרד"ס [שבפרדס רמונים] במקיפים בפנימיים שמעמד ומצב הקליפות אחוריהם אל המקיף כו'. משא"כ בחי' עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] הוא בחי' פנימי¹⁵ ואז הטוב מעורב עם הרע ממש.

环绕之光也会排斥外在势力，正如《Pardes》（פרד"ס）中“树”的图示所显示的：在环绕光与内在光的图示中，外壳（קליפות）所处的位置和姿态，都是背向环绕之光的，等等。与此不同，善恶知识之树属于内在层面，于是善便实实在在地与恶混杂在一起。

环绕之光甚至会排斥外在（负面）势力：在《Pardes》的“树的图示”中（一幅描绘流溢属性（ספירות, Sefiros）与诸世界的图表），外壳被画成背向环绕之光。（Kehot的注释认为，这幅图可能就是印在Pa'amon VeRimon一书末尾的图示。）与此相反，知识之树属于内在的认识，在那里，善与恶确实混杂在一起。

人的内在本性与善恶之战

5 וז"ש [וזהו שכתוב] הן האדם היה כאחד ממנו.¹⁶ פי' שהוא היה ג"כ כאחד ממנו פי' כמו שבבחי' אחדות דהיינו למעלה ידוע הטו"ר [הטוב ורע] כן היה גם הוא ע"י שטעם מעה"ד [מעץ הדעת] המעורב טו"ר [טוב ורע].

这就是所说的[意思]:「看哪, 人已经如同我们中的一位 (כאחד, ke'echad)。」也就是说, 他也成了如同我们中的一位——意思是, 正如在合一 (אחדות, achdus) 的层面, 也就是在上界, 善与恶皆为人所知, 他也因尝了善恶知识树的滋味而如此; 那树中混杂着善与恶。

现在来解释这节经文:「如同我们中的一位」(כאחד) 可理解为「如同[合一的境界]」(אחדות), 也就是在上界。人吃了善恶知识树的果子, 便像上界那样认识了善与恶。

אבל לו הדבר מזיק כי הרי האדם הוא מבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] ומיד שידע הוא מן הרע ע"י שטעם מעה"ד [מעץ הדעת] הרי יתערב עמו ויהי' [ויהיה] הוא ממש מעורב ברע.

但这对他有害, 因为人属于内在层面; 他一旦因尝了善恶知识树而知道恶, 就会与恶混杂, 并且真的与恶混杂在一起。

但这对人有害, 因为人是一个内在者 (פנימי, pnimi): 他所知道的, 会纳入自己之中。一旦他知道了恶, 恶便成了他的一部分。

לא כמו שהוא למעלה שאעפ"י [שאף על פי] שידועים גם את הרע מ"מ מובדל הוא ומרוחק מן הטוב ואין לו התקרבות כו' לפי שהוא בבחי' מקיף.

上界则不同: 即使那里也知道恶, 恶仍与善分离、相距甚远, 也与善毫无亲近[关系], 等等, 因为恶处于环绕性的层面。

上界的情形不同: 那里虽知道恶, 恶却仍远离善, 因为那里的认知是环绕性的。

אבל האדם שהוא מבחי' פנימי כשידע גם הוא מן הרע אזי יתערב הוא גם הוא ממש¹⁷ עם הרע

但人属于内在层面; 他也一旦知道恶, 就会真的与恶混杂在一起。

人既是内在的, 就无法隔着距离认识恶; 认识恶便意味着与恶混杂在一起。

כי בבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] א"א להיות כ"כ [כל כך] מובדל הרע כנ"ל ואז הוא קשה מאד להפריד את הרע אלא מלחמה עצומה היא ולאם מלאם יאמץ¹⁸ פעמים זה גובר ופעמים שכנגדו גובר.

因为在内在层面，恶不可能像上文所说的那样与善分隔得如此彻底；于是要把恶分离出来就极其困难，这会成一场猛烈的战争：「一族必强于另一族」；有时这一方得胜，有时与之相对的一方得胜。

恶一旦混杂在他里面，要把它分离出来就非常困难；这便成一场持续的战争，正如利百加（רבקה）的双生子那样，「一族必强于另一族」：一方兴起时，另一方就衰落。

כאשר מצאנו ראינו שנשמות ישראל מראש הדורות עד עתה שהיו כמה עתים משונים פעמים בדור א' היו נשמות שבמעלה עליונה ונצחו את הרע.

正如我们从以色列的灵魂自最初的世代直到如今的历程中所发现、所看到的，有许多不同的时期：有时，在某一代中，会有境界崇高的灵魂战胜恶，

历史证明了这一点：有些世代拥有崇高的灵魂，能够战胜恶。

6 ובדור אחר היו רשעים גדולים שגבר הרע מאד. והיינו כי כולם נמשכים מאדה"ר [מאדם הראשון] והיה בו ג"כ שינויים אלו פעמים גבר הוא ופעמים גבר הרע עליו.

而在另一个世代，出现了极其邪恶的人，恶在他们身上大大占了上风。这是因为他们都源自亚当（אדם הראשון），第一个人；这些变化在他身上也同样发生：有时他得胜，有时恶胜过他。

其他世代也出现了大恶之人。这种交替承自亚当，他是一切灵魂的根源；他自己也有得胜的时候，也有被恶压倒的时候。

וכ"ז [וכל זה] היה לפי שהוא בבחי' פנימיות ומיד שידע מן הרע נתערב עמו ממש וא"כ הוא מלחמה גדולה וקשה להפרידו מאד אלא עת כך ועת כך כנ"ל.

这一切都是因为他属于内在层面（פנימיות, pnimiyus），一旦他认识到恶，便真的与恶混杂在一起；既然如此，这是一场巨大的争战，要将它分开极其困难，只能[有]时而如此、时而如彼的情形，如上所述。

这一切源于人的内在本性：一旦他认识到恶，恶便确实混杂在他里面；分离它的斗争便来回反复，正是“有时如此，有时如彼”。

7 וכן גם עפ"י [על פי] פשוט שמקודם היו ערומים והיו עסוקים בתשמיש להוליד בנים ולא יתבוששו¹⁹

כמו שהיו אוכלים ושותים כי מצות ה' היא ולא היו יודעים כלל שיש תאוה בזה²⁰

同样，按朴素[意义]而言，起初他们赤身裸体，彼此行房以生育儿女，却“并不羞耻”，正如他们吃喝一样；因为这是 ה' 的诫命，而他们全然不知道其中有欲望；

同一观点也适用于故事的朴素层面：罪发生以前，亚当（אדם הראשון）和夏娃（חווה）赤身裸体，却“并不羞耻”（《创世记》2:25）。他们为生育儿女而结合，正如人吃喝一样自然；这是遵行 ה' 的诫命，他们对其中有欲望一事一无所知。

אבל אחר שאכל עה"ד [עץ הדעת] וידעו שיש תאוה בזה אזי קשה לפרוש כו'.

但在他吃了知识之树的果子之后，他们知道其中有欲望，便难以克制，等等。

吃了知识之树的果子以后，他们意识到了欲望；从那时起，克制自己便很困难。

第4节 · 18-9

为何要阻止人接近生命树

8 ולכן לא רצה הקדוש ברוך הוא שיטעם האדם מעה"ד [מעץ הדעת] כי לו הדבר מזיק כנ"ל והיה רוצה שלא

ידע ממצאית הרע כלל ויהיה כולו קדוש ולא רצה להכניסו במלחמה עצומה הזאת.

因此，如上所述。他希望人完全不知道恶的存在，保持全然圣洁；他不愿使人陷入这场极其激烈的争战。

这就是 ה' 禁止人吃知识树果子的原因：认识恶会伤害人，因为人会吸收自己所认识的东西。 ה' 希望人保持全然圣洁，不被卷入与恶的争战。

אבל אחר שכבר טעם מעה"ד [מעץ הדעת] ונתערב ברע אז אמר פן ישלח ידו ולקח גם²¹ מעה"ת [מעץ החיים]

ואכל וחי לעלם.

但在人已经从知识树上取食、与恶混杂之后，他便说：「恐怕他伸手，也从生命树上取来吃了，就永远活着。」

现在，第二个问题得到了解答：只有在人已经吃了果子、与恶混杂之后， ה' 才表达了对生命树的顾虑。

פ'י שחשש עוד מעתה שכבר נתערב ברע ולקח גם מעה"ח [מעץ החיים] ששרשו מבחי' שלמעלה מהשבירה שמשם הוא שהיה התחלת המיתה והתהוות עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] משא"כ מה שלמעלה מהשבירה הוא עה"ח [עץ החיים] ואם יאכל גם ממנו וחי לעולם.

也就是说，祂此时进一步担心，既然人已经与恶混杂，[他会]也从生命树上取食；生命树的根源来自超越破碎的层面——因为死亡的开端以及善恶知识树的形成，都是从[破碎]而来的；与此相反，超越破碎的层面就是生命树；如果他也从生命树取食，就会永远活着。

生命树的根源在「器皿的破碎」之上——在卡巴拉教导中，器皿的破碎是恶与死亡的起源。善恶混杂的知识树来自破碎；生命树则来自一个不受破碎影响的层面，吃它便能获得永生。

פ'י כי הרי באמת בבחי' זו נאמר אם צדקת מה תתן לו (איוב לה) ורבו פשעיך מה תעשה לו²²

也就是说，因为事实上，关于这一层面曾说：「你若行义，能给祂什么呢？」（《约伯记》35）；「[而若]你的过犯很多，又能对祂做什么呢？」

在如此高的层面上，人的行为毫无分别：以利户（אליהוא）对约伯（איוב）说，人的义行不能给 ה' 带来什么，人的许多罪过也不能对 ה' 造成什么影响。

וא"כ אף שמעורב ברע הרי גם אם רבו פשעיך כו' ויכול להיות וחי לעולם ואז גם הרע שבו יהיה לו קיום לעולם

既然如此，即使他与恶混杂，哪怕「你的过犯很多」，等等，他也可能「永远活着」；那么，他里面的恶也将永远存续，

因此，即便一个人与恶混杂、满有罪过，也可能从生命树获得永生；那样一来，他里面的恶也会永远存续。

מאחר שהוא בבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] והרע מעורב כו' וא"א לו להפרידו מעליו. א"כ כשיהיה הוא חי לעולם אזי גם הרע שבו יהיה לו קיום לעולם.²³

因为他属于内在层面，而恶混杂其中，等等，他无法将恶从自身分离出来。既然如此，当他永远活着时，他里面的恶也会永远存续。

因为人是内在的存在，而恶混杂在他里面；他无法将恶从自身剥离。因此，如果他永远活着，他里面的恶也会永远存留。

9 וזהו היפך הכוונה שהרי צ"ל בלע המות לנצח²⁴ שיהיה ובערת הרע כמאמר והרשעה כולה בעשן תכלה שזה יהיה לימות המשיח.

这与目的恰恰相反，因为必须实现“祂要永远吞灭死亡”，使“你要除净恶”得以成就，正如那句话所说：“一切邪恶都要如烟消散”——这将在 משיח (Moshiach) 的日子实现。

恶永远存在，与 ה' 的目的相矛盾；祂的目的是废除邪恶与死亡：“祂要永远吞灭死亡”，并使“一切邪恶都要如烟消散”（这是高节期祷文中的一句话），这一切将在 משיח (Moshiach) 的日子实现。

כי בכל משך הגלות הוא עת הבירורים והפרדת הרע והיינו ע"י בחי' חכמה דבחכמה אתברירן^{25,26}
להפריד הרע מהטוב

因为整个流亡时期，都是甄别净化（בירורים, beirurim）和分离邪恶的时期；这要借着智慧（חכמה, Chochmah）这一层面来完成，因为“借着智慧，它们得以甄别”，从而将邪恶与善分开。

在那之前，流亡时期是“甄别净化”（beirurim）的时期：从混杂之中分辨出善，并使善与恶分离。这是借着智慧（Chochmah）完成的，正如《Zohar》所说：“借着智慧，它们得以甄别。”

ולכן נק' החכמה דין. שלא כמו שדימו המקובלים הראשונים שהחכ' [שהחכמה] כולה חסד שהרי היא מקור חסד.

因此，智慧被称为审断（דין, din）——这不同于早期卡巴拉学者的看法；他们认为智慧全是慈爱，因为它是慈爱（חסד, Chesed）的源头。

由于智慧具有分离的作用，它被称为“审断”（din），因为审断会作出区分并设定界限。早期的卡巴拉学者认为智慧纯然是慈爱，因为慈爱从智慧流出。

והחייט^{27,28} המציא שיש בה ג"כ דין ושבתו האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה]²⁹ שכך מבואר בזוהר באדרא כחמרא דשקיט³⁰ ושכיך על דורדיי³¹ כו'.

哈亚特（החייט, Chayat）提出了一个新见解，认为其中也有审断；阿里扎尔（האריז"ל）——愿其记忆蒙福——赞许了他，因为《Zohar》的《Idra》中正是这样阐明的：“如酒静止而沉淀在酒糟上”等等。

拉比耶胡达（יהודה）·哈亚特（Chayat，西班牙驱逐时期的一位卡巴拉学者，也是《Minchas Yehudah》——《Maareches HaElokus》的注释书——的作者）教导说，智慧中也包含审断；阿里扎尔对此予以赞许，因为《Zohar》的《Idra》将隐秘的智慧描述为“如上好的酒沉淀在酒糟上”：清澈的酒静置于沉渣之上。

כי מאחר שיש בירורים להפריד הרע וזהו ע"י גבורות וע"ז נאמר (תהלים צד) אשרי הגבר³² אשר תיסרנו יה שגם היסורים שהם לתועלת העברת הרע הוא מבחי' י"ה וכידוע שהיסורים הם לתועלת הפרדת הרע.

因为既然有甄别净化，以分离邪恶，而这要通过严厉力量（גבורות, gevuros）来完成，所以经文说（《诗篇》94）：“你所管教的人有福了，יה (Yah)。”甚至苦难也来自יה这一层面；苦难的作用是除去邪恶。众所周知，苦难有助于分离邪恶。

分离邪恶要通过严厉力量（gevuros）来完成。经文“你所管教的人有福了，יה”表明，甚至苦难——其作用是除去邪恶——也来自יה之名（其字母是Yud和Hei，分别对应智慧与理解）。

כי הקליפות נמשלים לעלוקה שכשמוצצת דם אזי מיד מתה וז"ש [וזהו שכתוב] (משלי ל) לעלוקה שתי

בנות³³.³⁴

因为外壳力量（קליפות, kelipos）被比作水蛭；水蛭一旦吸了血，就立即死亡。这就是经文所说的（《箴言》30）：“水蛭有两个女儿。”

外壳力量（kelipos，即遮蔽之力）就像水蛭：一旦吸足血，就会死亡。同样，当外壳（kelipah）得到它的那一份时，它便因此脱离并坠落。

וזהו ג"כ ענין שעיר המשתלח. וכן וישלח יעקב³⁵ וגו' מנחה לעשו אחיו³⁶ עזים מאתים³⁷ כו' שבזה שנותן לו חלקו הוא מפרידו.

被送走的山羊也是这个道理。同样，“雅各（יעקב）差遣……”；“送给他的兄弟以扫（עשו）的礼物：两百只母山羊……”等等——借着给他应得的那一份，就使他与之分离。

这就是赎罪日被“送走”（hamishtale'ach）的山羊——送往阿扎泽尔（Azazel；《利未记》16）——背后的道理；“雅各差遣”（וישלח, vayishlach）给以扫一份山羊礼物，也是同样的道理：把邪恶应得的那一份给它，就能使它神圣分离。

וכך צ"ל לאחר שכבר טעם האדם מעה"ד [מעץ הדעת] ונתערב ברע אזי צריך לבירורי' [לבירורים] עד שיפרידו ע"י שיקחו כל נצוצי קדושה שבו כו'.

同样，在人已经尝过分别善恶树的果子、并与邪恶混杂之后，就必须经历甄别净化，直到邪恶被分离；这要通过取出其中所有神圣火花来完成，等等。

同样，人一旦与邪恶混杂，就需要经历甄别净化，直到邪恶从他身上分离出去；这要通过从邪恶中提取所有神圣火花来完成。

וכ"ז [וכל זה] הוא ע"י החכ' [החכמה] שבחכ' [שבחכמה] אתברירו. לפי שיש בה גם בחי' גבורות להיות תיסרנו יה וכמ"ש (דברים ח) כאשר ייסר איש³⁸ את בנו³⁹ כו'.

这一切都是借着智慧（חכמה, Chochmah）而实现的，因为“借着智慧，它们得以精炼”；这是因为其中也有严厉力量（גבורות, gevuros）这一层面，使得“你，יה，管教他”，正如经文所写（《申命记》8）：“人怎样管教自己的儿子”，等等。

这种精炼是由智慧完成的，因为智慧中包含严厉力量；因此才有“你，יה，管教他”以及“人怎样管教自己的儿子”这样的说法，也就是说，这种管教出于爱，旨在使人纯净。

משא"כ בחינת כתר שלמעלה מחכמה הוא רחמים פשוטים וכחשיכה כאורה⁴⁰ ולכן פן ישלח ידו ולקח גם מעה"ח [מעץ החיים] ואז וחי לעולם מאחר דאם צדקת מה תתן לו⁴¹ כו'

但冠冕（כתר, Keser）这一层面高于智慧，却是纯粹的怜悯；对它而言，“黑暗如同光明”。因此，[祂说]：“恐怕他伸手摘取生命树的果子，也吃了，就永远活着”；因为“你若行义，能给祂什么呢”，等等。

冠冕高于智慧，是纯粹的怜悯，不作任何分别；对它而言，“黑暗如同光明”。生命树源自那里，因此无论人的行为如何，它都会赐予永恒的生命。

ולפי שהוא מבחי' פנימית וא"כ הרע קשור ואדוק בו ויהי' [ויהיה] גם לו קיום ולא זו היא הכוונה כנ"ל.

既然他属于内在层面，那么恶便与他相连并紧附于他；恶也会因此存续——而这并非上述所说的意图。

由于恶与人的内在相连，它也会获得持久的存续，这与 ה'的旨意恰恰相反。

第5节 · 10-11

被逐出园与精炼的工作

10 וכמ"ש בזוהר גבי רבי אחא⁴² מכפר טרשא⁴³ שכיפר בקטורת על מקום שהיה הנגף שם ואמרו לו שלא הועיל כי עדיין בחיובא אשתכח. בשלמא אם היו עושין תשובה כו'.

正如《Zohar》（זהר）中关于凯法尔·塔尔沙的拉比阿哈（רבי אחא）所说：他用香为瘟疫发生之处赎罪，他们却告诉他，这并没有帮助，因为“他们仍被发现有过罪”；“若他们已归回（תשובה, teshuvah），那就好了”，等等。

《Zohar》讲述，瘟疫期间，拉比阿哈来到凯法尔·塔尔沙，让镇上的居民诵读托拉（תורה, Torah）中关于香的段落，瘟疫便停止了；但他在梦中被告知，他们仍然有罪，而“若他们已作归回，那就好了”：他必须告诉他们悔改。

ולכן מיד וישלחם מג"ע [מגן עדן]⁴⁴ לעבד את האדמה אשר לקח משם.⁴⁵

因此，祂立刻“把他从伊甸园送出去，使他耕种那片他从中被取出的土地”。

仅仅阻止毁灭者是不够的；必须除去邪恶本身。同样，人不能在保留自身邪恶的情况下，仅仅被赋予不死之身，因此 ה'立刻把他从伊甸园送出去，让他去“耕种那片他从中被取出的土地”。

דהיינו עבודת הבירורים ע"י זריעה חרישה וקצירה ואח"כ באכלו ממנו ואו' [ואומר] אחד ואהבת הוא מברר ומעלי' [ומעלה] כו'.

也就是说，这就是借着播种、耕地和收割而进行的提炼工作；之后，当他从中取食，并说“一”和“你要爱”时，他便提炼并提升[它]，等等。

“耕种土地”就是提炼的工作：人通过耕地、播种和收割生产食物；当他吃了食物，随后事奉 ה'，诵读示玛（שמע, Shema）经文（“一”和“你要爱”）时，他便提炼并提升食物中的火花。

11 ואז צריך לילך ממש על האדמה אשר לקח משם⁴⁶ ושמה יאכל ושמה יברר הבירורים.

于是，他必须亲自走到那片他原是从中取出的土地上；在那里吃，也在那里进行净化。

罪之后，人必须真正下到土地上——那是混杂之处——在那里吃，也在那里净化。

אך צ"ל איך היה מתחלה כוונתו ית' כשלא ידע האדם מטו"ר [מטוב ורע] כלל מאחר שיש מציאת הרע בעולם א"כ איך יתבררו הבירורים שזה צ"ל ע"י האדם.

但我们必须明白：当人起初根本不知善恶时，祂（愿祂受祝福）最初的意图是什么？既然世界中确有恶的存在，那么这些净化又将如何完成——而净化必须由人来完成？

这是一个问题：罪发生以前，恶已经存在于世界中。如果亚当（אדם הראשון, Adam HaRishon）原本不应认识恶，那么被困在恶中的火花本应如何得到净化？毕竟，这正是人的使命。

אך הענין כי אז היה באופן אחר ממש שלא בדרך מלחמה אלא ע"ד מ"ש ויניחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה זה⁴⁷ רמ"ח מ"ע [מצות עשה] להמשיך אור א"ס בג"ע [בגן עדן]

但事情是这样的：当时的方式截然不同，并非通过争战，而是如经上所说：“祂将他安置在伊甸园中，使他耕作它”——这指的是248条积极诫命——借此将无限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）引降到伊甸园中。

罪发生以前，净化完全以另一种方式进行，并不需要争战。亚当被安置在伊甸园中“耕作它”；佐哈尔（זהר, the Zohar）将其解释为248条积极诫命（塔古姆·约纳坦则解释为在托拉中劳作）。借着这些，他便能将无限之光引降到伊甸园中。

וע"י רבוי התגלות האור ממילא יתעלו נצוצי⁴⁸ קדו' [קדושה] שנפלו ונתערבו ברע ויהיו נכללים בתוך האורות עליונים שימשיך האדם כנר בפני האבוקה

借着光的大量显现，那些堕落并与恶混杂的圣洁火花便会自行升起，融入人所引降的上层诸光之中，如同火炬前的蜡烛。

单是那大量显现的光，就会使堕落的火花自行升起，并融入那光之中；这就如同蜡烛被火炬的火焰吞没。

שם האבוקה קטנה אזי נר הסמוך לה יוכלל⁴⁹ בה ואם ירחיקוהו מעט לא יתכלל בה מפני שהאבוקה קטנה. אבל אם תהיה⁵⁰ האבוקה גדולה אזי אע"פ [אף על פי] שיהיה הנר רחוק יהיה מתכלל בה.

因为，若火炬很小，靠近它的蜡烛便能融入其中；但若把蜡烛稍稍移远，它就不能融入其中，因为火炬太小。然而，若火炬很大，那么即使蜡烛离得很远，也会融入其中。

火炬很小时，只有靠近它的蜡烛才能融入其中；火炬很大时，即使远处的蜡烛也能被它吸收。因此，亚当所引降的宏大之光，即使不必面对恶，也能吸收远处的火花。

第6节 · 112

以光精炼与以争战精炼

12 וע"ד שהיה בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים שהרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] לא גלו ישראל⁵¹

אלא כדי שיתוספו עליהם גרים דהיינו להעלות נצוצות ומה היה נעשה אם לא חטאו ולא היו גולים.

这就如同圣殿尚存时的情形。我们的圣贤（ז"ל）曾说：“以色列被放逐，只是为了使归信者加入他们”，也就是说，为了提升火花。那么，假如他们没有犯罪，也没有被放逐，会发生什么呢？

这是一个取自犹太历史的例子。塔木德说，以色列被放逐，是为了使归信者加入他们；哈西迪思想将此理解为提升散落在列国中的神圣火花。那么，倘若以色列从未犯罪、也从未被放逐，这些火花又将如何得到提升呢？

אלא ע"כ צ"ל שאז היו נכללים הנצוצות⁵² ממילא כנר בפני האבוקה כמו נעמה העמונית⁵³ וכן כל העמים באו לשמוע חכמת שלמה וכמ"ש במלכת שבא⁵⁴ כו'.

我们必然只能说，那时火花会自行被吸纳，如同蜡烛在火把面前一般——就像亚扪人拿玛（נעמה）；同样，列国也都来听所罗门（שלמה）的智慧，正如关于示巴女王所记载的，等等。

答案是：在圣殿时期，火花会自行被吸纳，如同蜡烛被火把的光吞没。亚扪人拿玛（所罗门王的妻子；塔木德称她为来自亚扪的“良善鸽子”）加入了以色列；包括示巴女王在内的列国，也都来聆听所罗门的智慧。

והיינו לפי שאז היה אבוקה גדולה עד"מ ע"כ ממילא מתכללים בה הנצוצות ואם היה נמשך בהמ"ק [בית

המקדש] כן יותר היו כולם מתבררים עד"ז

这是因为那时有一支巨大的火把，借用比喻来说；因此，火花便自行被吸纳其中。若圣殿的这种状态持续更久，所有火花也都会以这种方式得到精炼，

圣殿是显露的神圣之光所形成的一支“巨大火把”，因此火花会自行被吸纳。若这种状态持续下去，所有火花都会以这种方式得到精炼，而无须经历放逐。

וכמ"ש לע"ל [לעתיד לבוא] (צפניה ג') אז אהפוך אל עמים שפה ברורה⁵⁵ כו'. והלכו גוים לאורך⁵⁶ כו'.

正如关于未来时代所写的（《西番雅书》3）：“那时，我要使万民说一种清晰（ברורה, berurah）的语言”，等等；又说：“列国将行在你的光中”，等等。

这正是未来时代将发生的事，先知们对此有所预言：ה'要使列国说一种“清晰（ברורה, berurah）的语言”；这个词与 birurim，即“精炼”，出自同一词根。列国也将行在以色列的光中，被显露出来的光本身所吸引。

וכך היה ענין האדם כשלא היה חוטא שהיה כולו קדוש כי גם גופו נלקח ממקום המזבח^{57, 58} וממנו

נעשו⁵⁹ רמ"ח אבריו כלול בשמן כו'

人未犯罪时的情形也是如此：他全然圣洁，因为他的身体也取自祭坛所在之处；他的二百四十八个肢体由此而成，“调和着油”，等等。

亚当（אדם הראשון）未犯罪时也是如此：全然圣洁。米德拉什说，他的身体取自祭坛所在之处，他的二百四十八个肢体“调和着油”，如同素祭一般；他整个身体本身都是圣洁的。（Kehot注释将此与其他传统相比较：一说取自巴比伦，Sanhedrin 38b；一说取自世界四方，Zohar 1:130b。）

והיה עומד בג"ע [בגן עדן] ושם היה מוסיף אורות וממילא היו הקליפות כלים ע"י שהיו הנצוצי קדושה

כלים מהם אבל הדבר היה⁶⁰ שלא ע"י מלחמה כו'.

他站在伊甸园中，在那里不断增添光；外壳（קליפות, kelipos）便自行消散，因为其中的神圣火花从它们里面消尽；但这一过程并非通过战争，等等。

在伊甸园中，他本可以增添光；当维系外壳的神圣火花被抽离时，外壳便会逐渐消散，而无须任何争战。

משא"כ אחר שחטא אזי צ"ל הברורים ע"י עבודה ומלחמה שעת צלותא שעת קרבא כנ"ל וצריך לירד

אל מקום הקליפות ושם יבררם וזהו את האדמה אשר לקח משם.⁶¹

但他犯罪之后，情形便不同了：那时必须通过劳作和争战来进行精炼——“祷告的时刻就是争战的时刻”——如上所述；人必须下降到外壳所在之处，并在那里精炼它们。这就是“他从那里被取出的土地”。

犯罪之后，精炼便需要劳苦与争战。Zohar所说的“祷告的时刻就是争战的时刻”，正是把祷告描述为这场争斗的场域。人必须下降到外壳所在之处，也就是“他从那里被取出的土地”，并在那里精炼它们。

蛇如何知晓

13 ובוזה יובן גם מה שהנחש ידע מזה. כי הנה אדה"ר [אדם הראשון] עצמו שהיה כולו קדוש למעלה מעה"ד

[מעץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] לא ידע ממציות הרע כלל כנ"ל.

由此也就明白，蛇如何知道这一点。因为亚当（אדם הראשון）本人全然圣洁，处于善恶知识树之上，对恶的存在一无所知，如上所述。

现在，核心问题得到了回答：蛇怎么会知道吃了果子会造成什么后果？亚当全然圣洁，处于知识树之上，因此对恶的存在一无所知。

אבל הנחש שהוא עצמו נלקח מבחי' עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] וידע מזה וידע שמה שצוה⁶² לאדם

שלא יאכל⁶³ ממנו היה בכדי שלא יהיה לו ידיעה⁶⁴ ברע כלל שלא יצטרך לכנוס עמו במלחמה כלל.

但蛇本身取自善恶知识树这一层面，它知道这一点；它也知道，[הי']命令亚当不可吃那树上的果子，是为了使他对恶全然一无所知，从而根本不必与恶交战。

然而，蛇本身来自知识树，也就是善与恶混杂的领域；因此它明白亚当所不知道的事：禁令是要使亚当完全不知道恶，从而免去与恶交战。

וחרה לו מאד על שכ"כ [שכל כך] נשמרים ממנו אף שלא לידע ממנו שלא יכשל בו והשיא עצות בנפשו

שמוטב לו שיכנס האדם בזה ויהיה מלחמה ואז פעמים שיגבור גם הוא וכמ"ש (קהלת ת) עת אשר שלט

האדם באדם⁶⁵ כו' משלא ידע האדם מזה כלל

它极其恼怒，因为他们竟如此严密地防备它，甚至连知道它都不愿，以免在其中跌倒；它便在心里盘算，对它而言，倒不如让人进入这种混杂之中，发生一场战争，因为那样一来，它有时也能得胜，正如如上所说（《传道书》8）：“人辖制人的时候”，等等；这总好过人对这一切一无所知；

蛇怨恨自己竟被人彻底避开。它盘算着，如果人进入这种混杂之中，双方发生争战，对它反而更好，因为它有时也会得胜，正如“人辖制人的时候”（《传道书》8:9）所说；这里指人里面的恶占上风之时，总好过人始终对恶一无所知。

ואז יהיה הטוב המעורב בו נכלל באדה"ר [באדם הראשון] כנר בפני האבוקה והוא ימות ויפסד לגמרי ובא

בערמומית לחוה

因为那样，混杂在其中的善就会被亚当吸收，好比烛火置于火炬之前；而蛇则会死去，彻底灭亡。于是，它便狡诈地来到夏娃（חוה）那里，

因为如果人始终不知道恶，他巨大的光就会吸收混杂在蛇之中的善，如同“烛火置于火炬之前”；蛇因而失去一切生命，彻底灭亡。于是，它便狡诈地接近夏娃。

וכמ"ש (בפר"א [בפרקי דרבי אליעזר] פי"ג) בא ס"מ [סמאל] ורכב⁶⁶ על הנחש כו'. ואמר⁶⁷ כי ידע אלקים כי ביום אכלכם ממנו⁶⁸ וגו' והייתם כאלקים ידעי טו"ר [טוב ורע].

正如《Pirkei deRabbi Eliezer》(第13章)所说：“萨麦尔 (ס"מ, Samael) 来到，骑在蛇身上”，等等。它说：“因为 ה'知道，你们吃那树上的果子的日子”，等等，“你们就会像 ה'一样，知道善恶。”

米德拉什说，萨麦尔 (邪恶的天使) 骑在蛇身上，以蛇为自己的工具。蛇告诉夏娃，吃了果子就会“像 ה'一样，知道善恶”。

וכן הוא עפ"י [על פי] האמת ולא אמר שקר כנ"ל רק שבערמה דבר זה כי הוא אמר והייתם כאלקים למעליותא. אבל באמת זהו חסרון.

这话按真实情形来说确实如此；它并没有说谎，如上所述，只是它以诡诈的方式说这话，因为它把“你们就会像 ה'一样”说成一项优越之处；但实际上，这是一种缺陷。

这话确实是真的；蛇没有说谎。它的诡诈之处在于，把实际上是缺陷的事说成了优点。

אף שיהי' [שיהיה] יודע טו"ר [טוב ורע] כאלקים הנה למעלה אין זה פוגם כלל אף שיודע טו"ר [טוב ורע] מ"מ הרע נבדל לפי שלמעלה הוא בחי' מקיף משא"כ אם האדם שהוא מבחי' פנימי⁶⁹ יהי' [יהיה] יודע מטו"ר [מטוב ורע] לו יהי' [יהיה] הדבר מזיק כנ"ל:⁷⁰

即使他会像 ה'一样知道善恶，在上界这也全然不构成瑕疵：即使知道善恶，恶仍然是分离的，因为上界属于环绕的层面；然而，人属于内在的层面，若他知道善恶，这对他就会有害，如上所述。

在“上界”，知道善恶并无害处，因为这属于环绕的认知，恶仍与之分离。对人而言则不同：人的认知属于内在层面，知道善恶就意味着与恶混杂，如前所述。

第8节 · 114

补遗：亚当进入不洁之室；犹大的下行

14 בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] מהאר"י [מהאלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה] נת' [נתבאר] הענין שאדה"ר [שאדם הראשון] היה הולך בהיכלות⁷¹ כי בחי' אדם היה למעלה גם מרשב"י [מרבי שמעון בר יוחאי]⁷² כי היה בערך אחר ממש שהרי היה יציר כפיו של הקב"ה.

在阿里扎尔 (האריז"ל) 的《Likkutei Torah》(לקוטי תורה) 中，解释了亚当 (אדם הראשון, Adam HaRishon) 行走于天界殿堂 (היכלות, heichalos) 之中的事：亚当这一层面甚至高于拉比西蒙·巴尔·约海 (רבי שמעון בר יוחאי)，因为他属于完全不同的层次；他毕竟是 הקב"ה 亲手所造。

阿里扎尔的《Likkutei Torah》(这是他关于《妥拉》的教导，由他的弟子拉比海姆·维塔尔 (רבי חיים ויטאל) 记录，并非老雷贝的同名著作) 解释说，亚当犯罪之前曾行走于天界的“殿堂” (heichalos) 之中。亚当是 הקב"ה 亲手所造，因此他的层次完全不同，甚至超越《Zohar》(זהר) 作者拉比西蒙·巴尔·约海 (策马赫·策德克 (הצמח צדק) 记载，他曾听老雷贝 (אדמו"ר הזקן) 这样说)。

ובהיכלות הטומאה לא רצה להביט כלל והשיאו הנחש שעכ"פ [שעל כל פנים] יביט מה יש בהם⁷³ ועי"ז נכשל ונפל בתאוה אליהן.

他完全不愿观看污秽的殿堂；蛇却诱使他，至少看看其中有什么；正因如此，他才失足，陷入对它们的欲望。

他避免观看污秽殿堂之内的景象，但蛇说服他至少看看里面有什么。仅仅观看，便使他失足，继而陷入对那些殿堂的欲望。

וכן שמעתי מהק' [מהקדוש] ר' [רבי]⁷⁴ אברהם בן הה"מ [הרב המגיד] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה] ע"פ ויט יהודה עד איש עדולמי⁷⁵ ושמו חירה⁷⁶ שמחמת מעשה דיוסף אזי ויט.

我也曾从圣洁的拉比亚伯拉罕（אברהם ז"ל），梅泽里奇的马吉德（המגיד ממעזריטש）之子那里听到这样的教导，讲解[经文]“犹大转向一位Adullamite男子，名叫Chirah”：因为发生了Yosef的事，所以他“转向”了。

这是一则相应的教导，出自拉比亚伯拉罕“天使”——梅泽里奇的马吉德之子：Yosef的事发生之后，犹大便“转向”那位Adullamite男子。

פי' ויט היינו שנטה למטה בהיכלות הקליפות⁷⁷ עד איש עדולמי כדי להעלות נצוצות משם⁷⁸ וזהו ענין הכוונה דנפילת אפים כו':

解释说，“转向”意指他向下倾身，进入外壳（קליפות, kelipos）的殿堂，来到“一位Adullamite男子”那里，为的是从那里提升火花；这就是面伏礼（נפילת אפים, nefilas apayim）意向的含义，等等：

犹太下降入外壳的领域，为的是从那里提升火花。这也是“面伏礼”（nefilas apayim，即塔哈农祈祷）的内在含义：人向下进入，为的是提升下方的火花。

在阿沃达中

犯罪之后，人内在地混杂着善与恶；因此，他的一生就是一场争战，有时一方占上风，有时另一方占上风。他的任务是“耕种他被取出的土地”：投入物质世界，在其中饮食、劳作，并通过祈祷（“祈祷的时刻就是争战的时刻”）、示玛（שמע, Shema）和诫命（מצוות, mitzvos），精炼并提升其中的神圣火花。亚当（אדם הראשון）的故事也教导人谨慎：亚当仅仅同意去看一眼不洁之室，就因此跌倒。

讨论问题

1. 环绕性知识与内在知识有何区别？为什么认识邪恶会伤害人，却不会伤害天使？
2. 为什么犯罪之后，生命树所给予的永生反而会有害？这与冠冕是“纯粹的慈悲”有何关联？
3. 烛火面对火炬的比喻如何说明世界原本应当如何被精炼？这与“通过争战”来精炼有何不同？
4. 为什么智慧被称为“审判”？这说明苦难与净化之间有何关系？
5. 蛇是在什么意义上说了真话？它的狡猾又在何处？

出处与参考资料

注释

第1段

1 ויאמר . . הן האדם ה' כאחד ממנו

该注释首先引导读者查阅雷贝 (הרבי) 在本卷前文所列、关于这篇 maamar 的出处注释，以了解其出处及平行文献。

KEHOT 注释

ראה לעיל בציונים והערות לכ"ק אדמו"ר זי"ע. עם הגהות באוה"ת בראשית כרך ו תתרנז, א (מלקו"ת לג"פ כז, כב). נמצא בגוכתי"ק הצ"צ בבוך משנת תקע"א-ב, ומתחיל "הן האדם". ומאמר זה הוא משבת פ' בראשית תקע"ב. ראה לקמן בהערה לדף ו, א ד"ה "שאדה"ר". כמה שינויים נרשמו לקמן וכן ציונים אחדים בשולי הגליון. להתחלת המאמר ראה אוה"ת ואתחנן ע' קמג. בענין עה"ד טו"ר המבואר במאמר זה מצויין בלקו"ת שלח מג, א. קרח נב, ב.

2 ויאמר ה' אלקים הן האדם

犯罪之后, הוי (Havayah) 与 אלקים (Elokim) 说, 人已经成了“像我们中的一位, 知道善恶”(正如这篇 maamar 所解释的, 这话是对天使说的), 并且必须阻止他接近生命树。这正是整篇 maamar 所阐释的经文。

בראשית ג':כ"ב Genesis 3:22

וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹקִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם:

And the L-RD G-d said: 'Behold, the man is become as one of us, to know good and evil; and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

בראשית ג, כב.

3 נפקחו עיניהם להיות כאלקים יודעי טו"ר

蛇向夏娃 (חוה) 应许, 吃了之后, 他们的眼睛就会睁开, 成为“像 ה' 一样, 知道善恶”。阿尔特·雷贝 (אדמו"ר הזקן) 追问, 这种知识究竟是什么。

בראשית ג':ה' Genesis 3:5

כִּי יֵדַע אֱלֹקִים כִּי בַיּוֹם אָכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיתֶם כְּאֱלֹקִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע:

for G-d doth know that in the day ye eat thereof, then your eyes shall be opened, and ye shall be as G-d, knowing good and evil.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第2段

4 蛇对夏娃 (חוה) 所说的话; 阿尔特雷贝 (אדמו"ר הזקן) 追问, 蛇怎么知道这是真的。

בראשית ג':ה' Genesis 3:5

כִּי יֵדַע אֱלֹקִים כִּי בַיּוֹם אָכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיתֶם כְּאֱלֹקִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע:

for G-d doth know that in the day ye eat thereof, then your eyes shall be opened, and ye shall be as G-d, knowing good

and evil.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

5 כי ביום אכלך ממנו מות תמות

(ה') אלקים (Elokim) 向亚当 (אדם) 发出的命令, 正如亚当听到的那样: 只是明白地警告他会死, 并未提及知识。

בראשית ב':י"ז Genesis 2:17

וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בַיּוֹם אָכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:

but of the tree of the knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it; for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

6 אם לא שנאמר שגבוה הוא מהאדם וכ"ז פלאי

这条注释指向雷贝 (הרבי) 的一篇讲演, 探讨此处提出的问题: 蛇是否可能高于人。这里不引述其内容。

KEHOT 注释

ראה בלקו"ש ח"י ע' 16.

7 האדם היה כאחד ממנו לדעת טו"ר

“像我们中间的一位”这句话被解读为是对天使们说的, 表明在上界也存在对善恶的认识。

בראשית ג':כ"ב Genesis 3:22

וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹקִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם:

And the L-RD G-d said: 'Behold, the man is become as one of us, to know good and evil; and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

8 עה"ד טו"ר היינו בח' תערובת הטוב עם הרע

阿尔特雷贝的其他讲论, 详尽讨论知识树是善与恶的混合体这一主题。

KEHOT 注释

ראה מאמרי אדה"א דברים ח"ד ע' א'קעו ואילך. סה"מ תרמ"ח ע' קצח ואילך. ד"ה כי אתם עוברים תרנ"א ע' קצז. ובארוכה ד"ה ושבחה במאמרי אדה"א ויקרא ח"ב ע' תדש. ובסה"מ תרס"ב ע' ש ואילך. סה"מ עזר"ת ע' פט. ד"ה בלע המות תשכ"ה בתחלתו.

第3段

9 ולא יחליפנו ולא ימירנו

ה'给摩西 (משה) 的律法规定, 已分别为祭献的牲畜不可交换或替代, “好的不可换成坏的, 坏的也不可换成好的”; 阿尔特雷贝 (אדמו"ר הזקן) 借用这段律法的措辞, 指出在上界, 恶绝不会与善混淆。

ויקרא כ"ז:10 Leviticus 27:10

לֹא יִחְלִיפֻנוּ וְלֹא יִמִּיר אִתּוֹ טוֹב בָּרָע אִוֶּרֶע בְּטוֹב וְאִם־הֶמֶר יִמִּיר בְּהֶמָּה בְּבֶהֱמָה וְהָיָה־הוא וְתַמְרוֹתָיו יִהְיֶה־קֶדֶשׁ:

He shall not alter it, nor change it, a good for a bad, or a bad for a good; and if he shall at all change beast for beast, then both it and that for which it is changed shall be holy.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

10

שממית בידים תתפש

亚古珥（אגור）列举了体形微小而有智慧的生物：“蜘蛛（或壁虎）你用手就能捉住，它却在王宫里。”显然，这节经文赞美的是这种卑微生物竟能进入王宫；这篇 maamar 则进一步指出，即使在那里，君王仍认得它是蜘蛛——这象征着恶虽存在于上界，却仍被认作其本来面目。

Proverbs 30:28 משלי ל': כ"ח

שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך:

The spider thou canst take with the hands, Yet is she in kings' palaces.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

משלי ל', כת.

第4段

11

המבדיל בין קודש לחול

哈夫达拉祝福中区分的次序，是塔木德所讨论的；这里引用它作为善与恶彼此分开的例子。

Pesachim 104a:7-8 פסחים ק"ד א:ז-ח' 7-8

אמר רבי יהושע בן לוי: המבדיל צריך שיאמר מעין הקדלות האמורות בתורה. מיתיבי: סדר הקדלות היא? אומר: "המבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך, בין ישראל לעמים, ובין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין טמא לטהור, בין הים לתרבה, בין מים העליונים למים התחתונים, בין מהנים ללזים וישראלים". וחזתם ב"סדר בראשית". ואחרים אומרים: ב"יוצר בראשית". רבי יוסי ברבי יהודה אומר: חזתם "מקדש ישראל". ואם איתא, הא "בין ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

12

לבונה זכה

告摩西（משה）香料的成分，其中包括“纯净的乳香”；阿尔特雷贝（אדמו"ר הזקן）以此作为包罗之光的意象。

Exodus 30:34 שמות ל': ל"ד

ויאמר ה' אל-משה קח-לך סמים נטף ושחלת וקלכנה סמים ולבנה וזה בד בבד יהיה:

And the L-RD said unto Moses: "Take unto thee sweet spices, stacte, and onycha, and galbanum; sweet spices with pure frankincense; of each shall there be a like weight.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

13

וכענין בחי לבונה זכה

在那里，阿尔特雷贝解释说，引入外壳的生命力被吞没在其中，而香中的乳香则是从它们意识范围之上环绕它们的光；它将十个神圣的流溢属性与十个不洁的流溢属性连接起来，使光照耀后者。这补充说明了此处所用的意象。

KEHOT 注释

ראה לקמן כ, ג. אוה"ת שמות כרך ז ע' ב'תקסח. ובהמשך זאת חנוכת המזבח תר"מ פרק יז שאפשר שנק' זכה ע"ש ז"ך אותיות שהרי זהו האותיות

הנמשכים להחיות הקליפות בבחי' מקיף, ע"ש. ראה לקו"ת תוריע כג, ד. המשך תער"ב פרק רי.

14

ציור האילן

注释认为，此处所说的“树的图示”，看来就是印在本书末尾的卡巴拉图示。

KEHOT 注释

הכוונה לכאורה לציור שבסוף ספר פעמון ורימון (אמ"ד תכ"ח). וראה הנסמן בסיפור עם דא"ח ריב, א הערה 99. הערות וביאורים אהלי תורה גליון א'קל בסופו.

15

שו"ה אחוריהם — עה"ד טו"ר הוא בחי' פנימי

Likkutei Torah 引用了这段话，并概括说：善恶知识之树是内在模式的认知；与此相反，环绕模式的认知会排斥外在势力所获得的滋养。

KEHOT 注释

בלקו"ת בלק סט, ב מציין לכאן: "שעה"ד טו"ר הוא הדעת שבבחי' פנימי משא"כ הדעת שבבחי' מקיף הוא אדרבה דוחה יניקת החיצונים."

第5段

16

הן האדם היה כאחד ממנו

现在解释的经文是：人因认识善恶而变得“像我们中的一位”。

בראשית ג': כ"ב Genesis 3:22

ויאמר ה' אלקים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם:

And the L-RD G-d said: 'Behold, the man is become as one of us, to know good and evil; and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

17

אבל האדם . . . אזי יתערב הוא גם הוא ממש

这条注释指向策马赫·策德克（הצמח צדק）关于 Zohar（זהר）的阐释中的一处平行讨论，内容是人一旦认识恶，便会与恶混杂在一起。

KEHOT 注释

ראה ביאור"ז לצ"צ כרך ב ע' תרמח.

18

ולאם מלאם יאמץ

告利百加（רבקה），她腹中的双胞胎将“一个民族强于另一个民族”；这被应用于人内心善与恶此消彼长的争斗。

בראשית כ"ה: כ"ב Genesis 25:23

ויאמר ה' לה שני גוים בבטןך ושני לאמים ממעריך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר:

And the L-RD said unto her: Two nations are in thy womb, And two peoples shall be separated from thy bowels; And the one people shall be stronger than the other people; And the elder shall serve the younger.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第7段

19

ולא יתבוששו

“那人和他妻子二人都赤身露体，并不羞耻”；犯罪之前，他们没有欲望或羞耻之感。

בראשית ב' כ"ה: Genesis 2:25

ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו:

And they were both naked, the man and his wife, and were not ashamed.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

20

ולא היו יודעים כלל שיש תאוה בזה

此注指向雷贝（הרבי）的一篇谈话中的脚注，该脚注提及这一观点：罪发生以前，亚当和夏娃对欲望一无所知。此处不引述该脚注的内容。

KEHOT 注释

ראה בלקוטי שיחות ח"ו ע' 199 הערה 28.

第8段

21

פן ישלח ידו ולקח גם

罪后，Havayah（הוי）与 Elokim（אלקים）担心人也会吃生命树的果子，从而永远活着。

בראשית ג' כ"ב: Genesis 3:22

ויאמר ה' אלקים הן האדם הנה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועמה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם:

And the L-RD G-d said: 'Behold, the man is become as one of us, to know good and evil; and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

22

ורבו פשעיו מה תעשה לו

以利户的伴随经文指出：人的诸多罪过对 他 毫无影响。在这一层面，即使罪人也能获得永生。

איוב ל"ה: Job 35:6

אם־תשאת מה־תפעל־בו ורבו פשעיו מה־תעשה־לו:

If thou hast sinned, what doest thou against Him? And if thy transgressions be multiplied, what doest thou unto Him?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

23

以利户（אליהו）告诉约伯（איוב），人的义行对 他 毫无增益；这一点应用于生命树的层面，因为人的行为无法影响这一层面。

איוב ל"ז: Job 35:7

אם־צדקת מה־תמן־לו או מה־מנךך יקח:

If thou be righteous, what givest thou Him? Or what receiveth He of thy hand?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第9段

24

בלע המות לנצח

以赛亚的预言：他要永远吞灭死亡；若邪恶获得永生，这一目标便会落空。

ישעיהו כ"ח: Isaiah 25:8

בלע המות לנצח ומתה אדוני ה' דמעה מעל כל־פנים ותרפת עמו וסיר מעל כל־הארץ כי ה' דבר:

He will swallow up death for ever; And the L-rd GOD will wipe away tears from off all faces; And the reproach of His people will He take away from off all the earth; For the L-RD hath spoken it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

ישע"י כח, ח.

25

דבחכמה אתברירו

《Iggeres HaKodesh》第28节引用《Zohar》的“借着智慧，它们得以甄别”，并解释说，Tikkun的世界是通过Arich Anpin隐秘的智慧得到甄别和修整的。这正是此处所说的智慧的甄别力量。

KEHOT 注释

הובא באגה"ק סכ"ח בשם זוה"ק וראה ע"ח שי"ח פ"ה, של"ט ד"א. סהמ"צ להצ"צ מצות מחצית השקל, שם איסור אכילת בעל מום (הערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בספר המאמרים תש"א ע' 79, ובסה"מ תשי"ח ע' 206). וראה גם אוה"ת נ"ך כרך ב ע' תתקפא.

26

דבחכמה אתברירו

《the Zohar》（זהר）中有一句：“借着智慧（חכמה，Chochmah），它们得以精炼。”正如 Kehot 的注释所说，《Iggeres HaKodesh》（אגרת הקודש）第28章以《the Zohar》之名引述了这句话。

תניא, אגרת הקדש כ"ח: Tanya, Iggeres HaKodesh 28:5

... "חכמה עילאה" ו"מוחא קתימאה" ד"אריה אנפין", ועלה איתמר בדוכיא טובא בזוהר הקדוש: "בחכמה אתברירו", ו"אתהפכא חשוכא לנהורא", דהיינו עולם התיקון, שנתקבר ונתמקן עלי־ידי "מוחא קתימאה" ד"אריה אנפין", מעולם התהו ושכירת הכלים, שנקלו בקריאה־קצרה־עשויה וכו', פנוע. ולזאת – משתרת טומאת המת, אף שהוא אבי אבות וכו', ולמשה משה מנוגה:

Kehot Publication Society (CC-BY-NC)

27

החייט

本注指出，“哈亚特”指拉比耶胡达·哈亚特；他对《Maarechet HaElokut》的注释中，载有智慧即审断的教导。

KEHOT 注释

פי' לספר מערכת האלקות לר' יהודה ב"ר יעקב חייט מערכת אלקות פ"ד. מובא גם בלקו"ת פי' ראה לא, א. בענין חכמה נק' דין ראה ביאורו"ז להצ"צ כרך ב ע' תשיח ואילך. וראה לקמן קו, ג ובמ"מ לשם. ובתורת חיים בראשית לא, ד.

28

החייט

《Etz Chaim》（עץ חיים）Shaar 13, 第5章，见 Kehot 注；Sefaria 上为13:6）说，冠冕（כתר, Keser）是完全的慈悲，

但 < bdi lang="he">חכמה 中含有审判之力，这些审判在其中受到压制；“这正是 Chayat 在《Minchas Yehudah》中所说的：< bdi lang="he">דין (din, 严厉审判)。”该书还援引《the Zohar》以“如同酒糟上的佳酿”来比喻安定的脑髓。

Sefer Etz Chaim 13:6 עץ חיים י"ג:ו

29 ושבחו האר"י ז"ל

Kehot 的注释指出，关于此处的进一步解释见 Etz Chaim。

KEHOT 注释

ע"ח ש"י"ג פ"ה.

30 בזהר באדרא כחמרא דשקית

Kehot 的注释为这些文字指向 Zohar III, 288a。

Zohar III, 288a זח"ג רפח, א

KEHOT 注释

זח"ג רפח, א.

31 כחמרא דשקית ושכין על דורדיי

Idra Rabba (אדרא רבא) 说，隐藏的脑髓，即智慧 (חכמה, Chochmah)，“仍安静地安住于其所在之处，如同沉在酒糟上的佳酿。” Etz Chaim (עץ חיים) 引述了这段话 (标为“Zohar 128”)；Kehot 注释则引据 Idra Zuta (אדרא זוטא)，3:288a，其中称隐藏的 חכמה 为“安住而静止的脑髓”。

ספר הזהר, האדרא רבא ג'י"ד-ד'י"ד:3:14-6:25 Zohar, Idra Rabba 3:14-6:25

ו'י"ב:י

32 诗篇作者说：“Yah (יה) 所管教、并从祂的 < bdi lang="he">תורה (Torah) 受教的人有福了。”这表明，净化性的苦难来自 < bdi lang="he">יה 之名，也就是来自 < bdi lang="he">חכמה。

Psalms 94:12 תהילים צ"ד:י"ב

אשרי הגבר אשר תינסנו קה ומתורתה תלמדנו:

Happy is the man whom Thou instructest, O L-RD, And teachest out of Thy law;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

33 Agur 的箴言说：“水蛭有两个女儿：给！给！”这是贪求无厌的形象。这篇 maamar 把 < bdi lang="he">קליפות (kelipos, 邪恶的外壳) 比作水蛭；水蛭一旦吸足，就会死去。

Proverbs 30:15 משלי ט"ו:כ

לעלוקה שתי בנות הב הב שלוש הנה לא תשבענה ארבע לא אקרו הון:

The horseleech hath two daughters: ‘Give, give.’ There are three things that are never satisfied, Yea, four that say not: ‘Enough’ :

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

34 שו"ה שתי בנות

手稿在此补充：“借着吸取以色列仇敌的血，外壳力量便立即死亡。”

KEHOT 注释

בגובותי"ק נוסף ”שע"י שמוצצי דם שונאיהם של ישראל אזי מיד מתים הקליפות.”

35 וישלח יעקב

雅各 (יעקב) 派遣使者先行到他兄弟以扫 (עשו) 那里 (Kehot: 《创世记》32:4)；maamar 将此事与他随后送出的礼物 (32:14-15) 联系起来。

Genesis 32:4 בראשית ל"ב:ד

וישלח יעקב מלאכים לפני אל-עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום:

And Jacob sent messengers before him to Esau his brother unto the land of Seir, the field of Edom.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

בראשית לב, ד.

36 מנחה לעשו אחיו

雅各 (יעקב) 从自己所有的东西中取出“送给他兄弟以扫 (עשו) 的一份礼物”；阿德莫尔·哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 将这份礼物解读为把邪恶应得的一份给予它，以便将它分离出去。

Genesis 32:14 בראשית ל"ב:י"ד

וינלן שם בלילה ההוא ויקח מן-הבא בנדו מנחה לעשו אחיו:

And he lodged there that night; and took of that which he had with him a present for Esau his brother:

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

37 עזים מאתים

雅各送给以扫两百只母山羊；把它应得的一份给予另一面 (סטרא אחרא, sitra achra)，便能使它分离。

Genesis 32:15 בראשית ל"ב:ט"ו

עזים מאתים ותנשים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים:

two hundred she-goats and twenty he-goats, two hundred ewes and twenty rams,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

38 摩西 (משה) 对以色列说：“正如今管教自己的儿子， הוי (Havayah) ——你们的 < bdi lang="he">ה' ——也照样管教你们。”这种管教是出于爱、用以净化人的方式。

Deuteronomy 8:5 דברים ח':ה

וידעת עמל-לכבד כי כאשר ייסר איש את-בנו ה' אלקיך מיסרך:

And thou shalt consider in thy heart, that, as a man chasteneth his son, so the L-RD thy G-d chasteneth thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

39 כאשר ייסר איש את בנו

手稿在此改作“如同父亲劝戒儿子”，这是另一节表达同一慈爱管教观念的经文。

KEHOT 注释

בגובותי"ק: כאב את בנו יוכיח.

40 וכחשיכה כאורה

大卫 (דוד)：对 ה' 而言，“黑暗也如同光明”；这描述的是冠冕 (כתר, Keser)，它不区分善与恶。

Psalms 139:12 תהילים קל"ט:י"ב

גם-החשך לא-יחשיך ממך ולילה כיום ואיר כחשיכה כאורה:

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

41 דאם צדקת מה תתן לו

人的正义并未给 ה'带来任何东西；冠冕（כתר）与生命树的层面不受人的行为影响。

איוב ל"ה:ז' Job 35:

אם־צִדְקָתְךָ מִה־תִּתְּנֵנִי לוֹ אוֹ מִה־יִּמְנְדֶּךָ יָקָח:

If thou be righteous, what givest thou Him? Or what receiveth He of thy hand?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第10段

42 וכמ"ש בזהר גבי רבי אחא

Kehot 的注释为这些文字指向 Zohar I, 101a。

Zohar I, 101a זח"א קא,

KEHOT 注释

זח"א קא, א.

43 רבי אחא מכפר טרשא

《Zohar》（זהר）中拉比阿哈（רבי אחא）的故事：他让 Kefar Tarsha 的居民诵读香料祭的段落，瘟疫因此止息；后来有人在梦中告诉他，他们仍有罪，必须悔改。

Zohar, Vayera 6:123–127 קב"ג-קב"ג-קב"ג וירא וי' קב"ג-קב"ג

44 ולכן מיד וישלחהו מג"ע . . ושמה יברר הברורים

马哈拉什雷贝引用了这段话，并在此处提及《Iggeres HaKodesh》第26节，指出研习托拉和诫命的主要工作是提炼火花。

KEHOT 注释

מובא בסה"מ תרל"ד ע' קמג ושם מציין לאגה"ק סי' כו שעיקר עסק התורה והמצות הוא לברר הניצוצות.

45 לעבד את האדמה אשר לקח משם

ה'把亚当（אדם）逐出伊甸园，让他耕种他原本取自其中的土地；这可解读为精炼火花的使命。

בראשית ג':כ"ג Genesis 3:23

וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹקִים מִגִּזְרֵעֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם:

Therefore the L-RD G-d sent him forth from the garden of Eden, to till the ground from whence he was taken.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第11段

46 את האדמה אשר לקח משם

人从中被取出的土地；如今他必须在那里进食并进行提炼。

בראשית ג':כ"ג Genesis 3:23

וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹקִים מִגִּזְרֵעֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם:

Therefore the L-RD G-d sent him forth from the garden of Eden, to till the ground from whence he was taken.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

47 ויניחהו בג"ע לעבדה זה [בגוכתי"ק: זו] רמ"ח מ"ע

ה'将人安置在伊甸园，“为要耕种并看守它。”

בראשית ב':ט"ו Genesis 2:15

וַיִּקַּח ה' אֱלֹקִים אֶת־הָאָדָם וַיִּנְחָלְהוּ בְּגִזְרֵעֵדֶן לַעֲבֹדָה וּלְשִׁמְרָה:

And the L-RD G-d took the man, and put him into the garden of Eden to dress it and to keep it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

Zohar I, 27a זח"א כז,

Zohar II, 165b זח"ב קסה,

KEHOT 注释

בראשית ב', טו. ראה תרגום יונתן בן עוזיאל שם. זח"א כז, א. זח"ב קסה, ב. ת"ז סוף תי' נד. ילקוט ראובני בשם מדרש.

48 וע"י רבוי התגלות האור ממילא יתעלו נצוצי קדושה

阿尔特·雷贝（אדמו"ר הזקן）在那里解释说，在所罗门（שלמה）的时代，王权（מלכות, Malchus）并未下降到下层世界；然而，借着流溢界（אצילות, Atzilus）中宏大的显现，火花仍自行得到净化，如同“火炬前的蜡烛”。这种净化是以“安息”而非争战的方式完成的；毁灭之后，王权则必须下降到辉光之壳（קליפת נוגה, kelipas nogah）中净化它们。他在那里提到本篇maamar（“Hen ha'adam”）。

KEHOT 注释

ראה גם בלקו"ת במדבר ג, ד. וראה גם לקו"ש ח"כ ע' 215 הערה 32.

49 שו"ה כנר — יוכלל

手稿作“יכלה”（将被消尽），而非“יוכלל”（将被吸收）：蜡烛的光在火炬中消失。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק: יכלה.

50 שו"ה תהיה — תהיה

手稿作“יהי”，而非“תהיה”；这是语法上的异文，含义不变。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק: יהי'.

第12段

51 לא גלו ישראל

塔木德说，קב"ה（Kudsha Brich Hu，意为「圣者，愿祂受颂赞」）使以色列流散于列国之中，只是为了让皈依者加入他们；此处应理解为火花的提升。

פסחים פ"ז ב'ר"ד Pesachim 87b:14

וַאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: לֹא הִגְלָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל לְבִין הָאוּמוֹת אֲלָא קְדִי שְׁתּוּסְפוּ עֲלֵיהֶם גָּרִים, שְׁנֶאֱמַר: "וַיִּזְרַעְתִּיהָ לִי בְּאֶרֶץ". קְלוּם אָדָם זֹרֵעַ סָאָה אֲלָא לְהַקְנִים פְּמָה כּוּרִין.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

Zohar I, 244a זח"א רמד,

KEHOT 注释

פסחים פז, ב. זח"א רמד, א. ראה גם לקמן יא, א. כ, ג. כו, ד. קיז, ב. ובלקו"ש חכ"ה ע' 154 הערה 43 "ובביאורו"ז (ויגש ע' קלו, א ואילך) בפ"י מארז"ל זה. ובביאורו"ז להצ"צ (ח"ב ע' תשכו. תשל) מבאר מחז"ל זה גרים כפשוטו (ולא ניצוצי קדושה בכלל). וכ"ה בתו"א כ, ג "עכ"ל. וראה בספר השיחות תשנ"ב ח"א ע' 175.

52 שו"ה אם — היו נכללים הנצוצות

手稿作“火花被纳入”，用单数表达，含义相同。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק: ה'י נכלל הנצוצים.

64 שו"ה יאכל — ידיעה

原稿读作“נגיעה”（接触），而非“ידיעה”（认知）：禁令是为了使亚当完全不接触恶。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק: נגיעה.

65 《Koheles》（קהלת）说：“人辖制人，使自己受害的时候。”这里应理解为人里面的恶占上风的时期，也就是蛇所盼望的时期。

Ecclesiastes 8:9 ט'ו: קהלת

אֶת־כָּל־יָוֶה רָאִיתִי וְנָתַן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עַתָּה אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ:

All this have I seen, even applied my heart thereto, whatever the work that is done under the sun; what time one man had power over another to his hurt.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

66 ורכב

米德拉什说，撒麦尔（סמאל）发现，没有任何生灵像蛇那样精于作恶；蛇的形状像骆驼，于是他骑上它，乘着它去诱使夏娃（חווה）误入歧途。

Pirkei DeRabbi Eliezer 13:5 ה'ג: פרקי דרבי אליעזר

דן דין נחש בינו לבין עצמו ואמר: אם הולך אני ואומר לאדם, יודע אני שאינו שומע לי, שהאיש לעולם קשה, שנאמר: "והאיש רע מעללים". אלא הולך אני ואומר לחנה, שהאשה שאני יודע שהיא שומעת לי, שהנשים נשמעות לכל הבריות, שנאמר: "פתיות וכל דעה מה". והלך הנחש ואמר לאשה: "וכי אתם מצוים על פרות האילן?" אמהר לו: "הן", שנאמר: "ומפרי העץ אשר בתוך הגן". כיון ששמע הנחש דברייה של חנה, מצא לו פתח להקנס. ...

The serpent argued with itself, saying: If I go and speak to Adam, I know that he will not listen to me, for a man is always hard (to be persuaded), as it is said, "For a man is churlish and evil in his doings" (1 Sam. 25:3); but behold I will speak to Eve, for I know that she will listen to me; for women listen to all creatures, as it is said, "She is simple and knoweth nothing" (Prov. 9:18). The serpent went and spake to the woman: ...

Pirke DeRabbi Eliezer, Sefaria Vocalized Edition (Public Domain) · Pirke de Rabbi Eliezer, trans. Rabbi Gerald Friedlander, London, 1916 (Public Domain)

67 שו"ה ואמר — ידע . . וגו'

原稿读作“יודע”（与经文相同），而非“ידע”，并且没有“וגו”。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק: יודע . . ליתא.

68 כי ידע אלקים כי ביום אכלכם ממנו

蛇对夏娃所说的话；阿尔特雷贝（הוקן）指出，这些话按字面而言确实为真。

בראשית ג' ה'5: Genesis

כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בַיּוֹם אָכַלְתֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיתֶם כַּאֲלֹהִים יָדְעִי טוֹב וְרָע:

for G-d doth know that in the day ye eat thereof, then your eyes shall be opened, and ye shall be as G-d, knowing good

and evil.⁷
Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

69 שו"ה פנימי — לו

原稿读作“ולו”（并且对他），而非“לו”。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק: ולו.

70 שו"ה כי — למעליותא . . שיהיה יודע

原稿读作“למעלה”，而非“למעליותא”（作为优越之处）；并读作“שיהיו יודעי”（他们会成为知道者），而非“שיהיה יודע”。

KEHOT 注释

בגוכתי"ק הנ"ל: למעלה . . שיהיו יודעי.

第14段

71 שדאה"ר ה' הולך בהיכלות

策马赫·策德克写道，他曾听老雷贝讲过这番话：亚当行走于殿堂之中；作为亲手所造，他高于巴尔·谢姆·托夫、阿里扎尔，甚至高于拉比西蒙·巴尔·约海；在Vayeshev中，他又补充说，这番话是在572年Bereshit节听到的。

KEHOT 注释

באווה"ת ענינים ע' פו: "וכן שמעתי הלשון מרבינו ז"ל שאמר בענין אדה"ר, שדאה"ר ה' הולך בהיכלות כי בחי' אדם הוא למעלה מהבעש"ט והאריז"ל וגם מרשב"י כי ה' בערך אחר ממש שהרי ה' יציר כפיו של הקב"ה ע"כ, "ע"ש. המשך וככה תרלו פרק קכט. סה"מ תרס"ח ע' קצד. ובאווה"ת וישב כרך ו תתרפה, ב מסיים "כזה"ל שמענו מרבינו ז"ל פ' בראשית תקע"ב. "ענין זה נזכר בלקו"ת צו ח, ג, יז, ד.

72 גם מרשב"י

《Or HaTorah》说，亚当远高于巴尔·谢姆·托夫、阿里扎尔和拉比西蒙·巴尔·约海，并在其Balak卷中讨论三种“人”。

KEHOT 注释

ראה באווה"ת פ' וישב כרך ו שם שהי' למעלה מעלה מהבעש"ט והאריז"ל וגם מרשב"י. וראה גם בדרוש ג' מיני אדם באווה"ת פ' בלק ע' תתקע, ובלקו"ת פ' צו ח, ג כי הרי אפילו הנשמות הגבוהות מאד שמיחוד או"א דאצילות שזהו נשמה דאצילות הוא כערך הבריאה לגבי אצילות ממש נגד נשמת אדה"ר כנ"ל (ועיין בזהר תרומה דף קס"ז ע"ב). עכ"ל. ובדף ח, ב מביא שם בשם ספר הגלגולים פ"ט שאדם הראשון קודם החטא הי' לו נשמה לנשמה מאצילות ע"ש. בהגה"ה כת"י על תו"א מציין ללקו"ת פ' צו ח, ב בהביאור ואכלתם אכול דשם נמצא בשינוי לשון קצת.

73 והשיאו הנחש שעכ"פ יביט מה יש בהם

Kehot 的注释为这些文字指向 Zohar II, 193b.

Zohar II, 193b, בח"ב קצג,

KEHOT 注释

להעיר מזח"א נב, א. זח"ב קצג, ב.

74 וכן שמעתי מהק' ר' [בגוכי"ק: מר'] אברהם בן הה"מ

拉比亚伯拉罕、马吉德之子关于“犹太转向”的教导也见于此处。

KEHOT 注释

וכ"ה גם באווה"ת בראשית כרך ו שם.

75

ויט יהודה עד איש עדולמי

《Zohar》(זהר) 将“犹大从弟兄们那里下去……转而靠近一位亚杜兰人”解读为下到一个较低的层面，而蛇正依附于这一层面。

Zohar, Vayeshev 13:143-15:153 י"ג:קמ"ג-י"א:קמ"ג, וישב ספר הזהר, ט"ו:קנ"ג

R. Eleazar replied: 'There is a deep mystic allusion in these sentences, which explains all. Thus Judah going down from his brethren symbolizes the moon becoming obscured and descending from the perfected grade to another grade to which the serpent becomes associated, as is indicated in the statement: "and he turned into a certain Adullamite, whose name was Hirah".'

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

76

ויט יהודה עד איש עדולמי ושמו חירה

犹大 (יהודה, Yehudah) 从弟兄们那里下去，转而靠近一位名叫Chirah的亚杜兰人（在其附近支搭帐篷）；此处应理解为下去提升火花。

Genesis 38:1 בראשית ל"ח:א

וַיְהִי בַעַת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֶת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עַדְלָמִי וְשֵׁמוֹ חִירָה:

And it came to pass at that time, that Judah went down from his brethren, and turned in to a certain Adullamite, whose name was Hirah.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

77

פי' ויט היינו שנטה למטה בהיכלות הקליפות

《Or HaTorah》在此处引述Zohar，说犹下降到蛇所在的层次；这支持将“他转向”理解为下降进入外壳领域。

KEHOT 注释

באזה"ת חנוכה כרך ב שכו, א מציין לוח"א קפו סע"א שנטה עד דרגא דחויא, ע"ש.

78

כדי להעלות נצוצות משם

根据注释，此处解释说，这种为提升火花而作的下降，就是临在（שכינה, Shechinah）流亡的含义。

KEHOT 注释

ראה בסה"מ תרכ"ט ע' יא [בהוצאת תשנ"ב ע' יג] שז"ע גלות השכינה ע"ש. בענין יהודה ותמר ראה במאמרי אדה"ז על מאמרז"ל ע' רכד שכי' שגם ביהודה לא היה כוונה רק לש"ש בלבד. . בכדי שיתגבר עליו אח"כ בניצוח גדול יותר. וראה גם ביאורה"ז להצ"צ כרך א ע' קלו. דרך מצותיך לב, ב. סה"מ תרס"ט ע' קכג.

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

关于本版

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations and the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引文出处 (经 Sefaria) : Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Kehot Publication Society (CC-BY-NC); Pirke DeRabbi Eliezer, Sefaria Vocalized Edition (Public Domain); Pirke de Rabbi Eliezer, trans. Rabbi Gerald Friedlander, London, 1916 (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文译文和讲解：由 AI 协助为 likuteitorah.com 编写 (openai/gpt-6-luna-pro:batch)，并对照希伯来文和 Sefaria 核查；尚未经人工编辑审核。重要内容请对照希伯来文核实。

雷贝曾要求在该周内学习本周帕拉沙的迈玛尔，即「哈西德帕拉沙」，并分七天学完 (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309)。为何要学习，以及雷贝的祝福： likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免费、非商业项目；本站内容均不出售。与 Kehot、Sefaria 或卢巴维奇图书馆均无隶属关系。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/bereishis/7/

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok